

Ilma Rakusa

PÁRTÁNC

PARTITÚRA ÖT SZÍNÉSZRE

SZEMÉLYEK:

ANNA
JAN
PEGGY
ÖREGEMBER
IDEGEN

I.

ANNA (*egyedül, takarékosan berendezett térben*) Talán már a kezdet is ismétlés. Felkelek, megigazítom a párnákat, a ruhát, elkezdek számolni, abbahagyom a számolást. Kinézek az ablakon, a felhő hattyúra hasonlít. Helikopterzúgást hallok. Hallom, ahogy abbamarad. Most lépéseket hallok a fejem fölött. Hallom, amint lehúznak egy WC-t. Stop. Hallom magam, amint azt kérdelem: What's up? Hallom magam tagoltan ejteni: What's next? Telefonálhatnék. Megbeszélhetnék egy találkozót. Felvehetném a piros cipőket. Hagyhatnám őket a biobolt és a posta közé befutni. Nem hallok semmit. Csak a fülzúgást. A közép-európai idő kilenc óra. Még mindig nem hallok semmit. Felteszem a teafőzőt. Hallok egy hangot átmenni az udvaron. Énekel. Nem ismerős. Hallom, amint elhalkul. Hallom, amint eltűnik. Nincs több hang. Várok. Egy női hang. Egy szerencsés női hang. Egy hang, amely üdvözlí a napot. Hol maradsz, hang? What's next? A teafőző oda van téve. Hallom, ahogy a víz betölti a kannát. Hallom zubogni. Az a hang jobb volt. Egy világos hang. Hallom magam, amint várok rá. Nincs több hattyú az égen. Az ég felhőtlen. Semmi sem mozdul az udvaron. A víz. Hallom forni. Hallom sisteregni. Teavíz. Tea után felhúzni a piros cipőt és ki-

felé. Futni. Hallom a csészét a tányéron, hallom a porcelánt. Hallom a kanalat kavarni. Fémek. Hallok három lassú fordulatot. Egyedül vagyok. Hallom magam nyelni. Hallom magam. Nem hallok gyerekzsivajt. Ma nem. Hallom a negyedik fordulatot. Hallom csörömpölni. Can't wait to see you. Hogyan? Hallom magam. Hallom őt. Magamőt. Hallom az ujjaimat az asztallapon, idegesen. Hallom magam várni. Menni fogok.

II.

(ANNA piros cipőben és kapucnis ruhában lassan átmegy a színpadon. Időről időre a cipőire néz. Aztán megáll, felemeli a jobb lábát, és groteszk mozdulattal kifelé fordítja. Kisvártatva ugyanígy tesz a ballal is. Aztán úgy tűnik, mintha keresne valamit. Falnak támaszkodik, fülét rátapasztja, hallgatózik. Ehhez felemeli az egyik lábát. Aztán pár lépést tesz egy fa felé, átka-rolja a törzset, mintha fel akarna mászni rá, és sokáig hallgatja. A háttér-ből egy férfi körvonalai bukkannak elő. Ó JAN.)

III.

ANNA You can't wait, can't you?

(Szünet)

JAN Ez egyszer volt.

ANNA De te itt vagy.

JAN Itt vagyok.

ANNA És?

JAN *(ANNA piros cipőjére mutat)* Ezek tőlem vannak.

ANNA Na és?

JAN Jól állnak neked.

ANNA Jól állnak nekem és szorítanak.

JAN Akkor add őket Peggy-nek.

ANNA Nem ajándékozom el őket. Bejáratom.

(Szünet)

JAN El akartam neked mesélni, miért mentem Ausztráliába.

ANNA Már elmesélted. Már tizenegyszer elmesélted.

JAN Hallgasd csak. Azt mondták, meghalt. Nem azt mondták, hogy egy seggfej. Hanem azt mondták, hogy halott. Érted? A nemzóm halott.

Anya és nagyanya egész idő alatt hazudtak. A hazugságaikkal kötöttek röghöz. Amíg anya meg nem halt. Ezt már tudod. Morfium-túladago-

lásban. Akkor kiderült az igazság. Nagyanya: az apád él. Hogyan? Él? És hol? Ő: Ausztráliában. Valahol Ausztráliában. És ezt csak most mondd? Ő hallgatott. Három nappal később bepakoltam. El kellett indulnom. Soha még olyan messzire. Apát megkeresni. Egy cédulával, amelyen számok voltak. Ennyi. A pénz elég volt a repülőre. Sydney. Már a repülőn dörzsöltem a szemem. Ausztrália tűző napja alatt aztán könnyezni kezdett. Így rohantam át a városon. *(Rövid szünet)* Forróság volt. A diákszálláson feltűnést keltettem. A szemeim. A bankban barátságosan fogadtak. Kikérdeztek. A negyedik nap adtak egy címet. Your father's address. He is informed. Amikor ajtót nyitott, lemondó arccal néztem szembe, mögötte egy másik, egy nőé. My wife, Dorothy. Másodpercekig folytak a könnyeim. Nem volt meleg fogadtatás. Nem kérdezősködött, csak megpödörte a bajuszát. A hűvös pedáns. Don't disturb my circles. Egyetlen megjegyzést sem tett a szememmel kapcsolatban. *(Szünet)* Lassan hozzászoktam az ausztrál naphoz. Fürödtem a tengerben. Egyedül voltam. Átgondoltam, hogy mi lesz. Gazdag akartam lenni. A csalódásból akartam meggazdagodni. Ahogy ezt a döntést meghoztam, megszűnt a szemfájásom.

ANNA Elérted a célod.

JAN A célok megelőzik önmagukat.

ANNA Nem tudom. Én nem vagyok gazdag.

JAN Van apád és van anyád.

ANNA *(csendesen)* Az apám halott.

JAN Álomban anyám felvarrja a gombjaimat. De a morfium az morfium.

ANNA Még nem múlt el?

JAN Elfogyott.

ANNA Már megint.

JAN Mi az, hogy már megint.

ANNA Nem akarsz megbocsájtani.

JAN Nem akarok. Nem tudok.

ANNA Joga volt hozzá.

JAN Egyszerűen lelépni?

ANNA Egyszerűen lelépni.

JAN *(szünet után)* Neked fogalmad sincs.

ANNA Fogalmam sincs, miről?

JAN Semmiről. Milyen gyakran kell még elmesélnem Ausztráliát.

ANNA Ennyi elég. *(Rövid szünet után)* A sivatagról még sosem meséltél.

JAN You're fucking perverted.

ANNA Elég!
JAN Húzd le a cipőt!
ANNA Ez meg mi?
JAN Húzd le a cipőt!
ANNA Az utcán? Ez meg mi?
JAN Többé nem akarom látni. Nem a te lábodon.
ANNA Tőled kaptam.
JAN Valóban.
ANNA El akarod venni tőlem?
JAN Így van.

(JAN megpróbálja ANNÁT kilökni a cipőből. A következő szópárbaj szóduett, eleinte hangosan, majd egyre halkabban.)

JAN	ANNA
Ez a félelem, valamit elveszíteni.	Ez a mohóság, mindig valamit nyerni.
Szorítani, de nem megtartani.	Megértésre sóvárogni.
Nulla empátia.	Mindig ugyanazok a történetek.
Meddig mehet ez még így.	Meddig mehet ez még így.
Nem hallgatsz meg engem.	Nem bírom tovább.
Csak magaddal foglalkozol.	Tényleg nem bírom tovább.
A homeopátiás életbölcseisége- iddel.	Ausztrália a kezelés része.
Migrének, magvak, csicseriborsó.	Jogos.
És zongora.	Hosszú távú kezelés.
Valamit terveztem veled.	Hogy segíthetnék neked.
Helyet kaptál az életemben.	Nem vagyok az anyád.
Helyet, hallod?	Hagyd meg nekem a cipőt.
Ezt kevesen mondhatják el ma- gukról.	Ne légy ennyire gyerekes.
A bőröndökből semmi sem lett.	Nem futok az erdőbe.
Add ide a kezed!	Nem futok az erdőbe.
Add ide a kezed!	
<i>(Szünet)</i>	
Olyan jól kezdődött.	Jól kezdődött.
Jól kezdődött.	Úgy csókolnál, mint egy fiatal kutya.
Olyan telt ajkad volt.	

Tápláló.
Az idő csendben állt.
Lexotanil nélkül működött.
Énekeltem: I just call to say.
Táncoltunk.
Sétáltunk az esőben.
A fűben feküdtünk.
Álmokat meséltünk egymásnak.
Négykezeseket főztünk.
Egymásra éhezünk.
A nevetésed széttép.
(Rövid szünet)
Vesztettem a tőzsdén.
Többet akartam.
Egyedül az esőben.
Lélegzet nélkül.
Lélegzet nélkül.
(Csend)
Add ide a kezéd!
(Kinyújtja a kezét ANNA felé.)
Add ide a kezéd!
(Kisvártatva)
Ha nem, hát nem.
(Megfordul. Elmegy.)

Erőtéljes.
A kötelességek eltörölve.
Te voltál az egyetlen irány.
A horizontom.
Táncoltunk.
Bújócskát játszottunk.
A fűben feküdtünk.
A nyulak közt.
Kettesben hallgattunk.
Kíváncsiak voltunk egymásra.
A nevetésed mindent összeölt.

Eltörtem a lábam.
Nemet mondtam.
Egyedül a réten.
Lélegzet nélkül.
Lélegzet nélkül.

IV.

ANNA *(kezében az egyik cipővel, zümmög)* Ha nem, hát nem. Hanemhát-
nemhanemhátnemhanemhátnemhanem.

(A közönség felé fordulva, komolyan)
Volt egyszer egy fül, hallotta még
volt egyszer egy hang, szívemhez ért
volt egyszer egy koffer, ideje elég
volt egyszer egy kabát, felrepítette az ég
volt egyszer egy álom, örök együttlét
volt egyszer egy dal, mindig veled tart
volt egyszer egy kíváncsi, hatalmas óriás

volt egyszer egy csók, nagy rakás
volt egyszer a nap, a tiszta boldogság.¹

V.

PEGGY egy parki padon

ÖREGEMBER Szabad? (*Leül Peggy mellé a padra*) Ért valamit a genomokból?

PEGGY Sem a genomokból, sem a Starbucksból, sem Tom Cruiséből.

ÖREGEMBER Csak gondoltam. (*Szünet. Majd halkán, zümmögve*) Nek te-
ku reke nek teku reke nek teku reke nek teku reke nek teku reke.

PEGGY Hogyan, kérem?

ÖREGEMBER Egy régi emlék.

PEGGY Értem.

ÖREGEMBER Az anyanyelvemen azt jelenti: A folyóknak folyniuk kell a
folyóknak folyniuk kell folyniuk kell. Nagyon egyértelmű ebben a gu-
bancos világban.

PEGGY Ebben az elfuserált világban. Szabad tudnom, melyik az anyanyelve?

ÖREGEMBER A szerb. Amit a Duna és a Száva között beszélnek.

PEGGY Nek reku teke neke reke tek. Igen?

ÖREGEMBER Nem igazán. Hallgassa csak: Nek teku reke. Nek teku reke.
Nek teku reke.

PEGGY Úgy hangzik, mint egy nyelvtörő. (*Ismétli*) Nek teku reke. Nek te-
ku reke. Nek teku reke.

ÖREGEMBER Most helyes. Érzi, ahogy a folyó magával ragadja?

PEGGY Könnyű húzást érzek. Egy egészen könnyű húzást.

ÖREGEMBER Így kell lennie.

PEGGY Amikor jött, éppen az égre gondoltam. Az egek mindig szépek.

Vannak korallvörösek, tengerkékek és szélfűtták, kantinhangosak, body-
színűek, rezesek. A szemünk előtt elúszik egy kéz, elhessenti. (*Rövid
szünet*) Dél van. Forró, mint a gyerekkorban. (*Rövid szünet*) Gyerek-
kor. A kígyó a kő alatt aludt. A szobában feküdtem. Álmatlanul. Hal-
lottam anyát tenni-venni. Nézttem a vibráló fény-nyulakat. Izzadtam. A
bicikli kívülről támasztotta az ajtót. (*Rövid szünet*) Most nyomban ten-
gerre szállni. Rablómenyasszonnyá válni. Felfedezni azt a titkos palotát,
amelyben a királyi gyerekek egymásra találnak. Mint a nyúl, ugrálni.

¹ Ilma Rakusa: *Love after love*. Fordította: Kiss Noémi. (Budapest, Mag-
vető Kiadó, 2016)

Gnómként csusszanni minden repedésbe. Az időt visszafordítani, mindig csak vissza. Végignézni, ahogy az emberek csecsemőkké zsugorodnak. Ahogy minden a földön nyüzsög. A szemhéjak mögött nyüzsög a világ. Szürkén, homályosan, mikrobiálisan. Így jött az alvás. Mindig megérkezett. *(Szünet)* Az egek szépek. A hőség szép. A szemed előtt elúszik egy kéz, és elhessenti.

ÖREGEMBER Hol volt ekkora meleg?

PEGGY Ausztráliában.

ÖREGEMBER Ausztráliában. A mi hőségünk a tetőkhöz és a falakhoz lapult. A kakasok elbújtak. Az emberek a folyóba menekültek.

PEGGY Nálunk az ember a házba menekült. A szörnyű nap elől. Fény-nyulakat számoltam a csempén.

ÖREGEMBER Én a csapásokat számoltam, amelyeket megtettem a Duna egyik partjától a másikig.

PEGGY Gyors úszó volt?

ÖREGEMBER Nekem úgy tűnt. De tévedtem. Egyszer majdnem belebuktam. Hirtelen sötét lett a fejemben. A karok és a lábaim még mozognak. De ez a sötétség. Azt hiszem, kiabáltam. Azt hiszem, a halottak voltak.

PEGGY A halottak?

ÖREGEMBER A halottak, akiket télen a Dunába lőttek. A Duna jege alá. Negyvenkettő telén. Százakat lőttek bele a Dunába. Zsidókat, szerbeket, cigányokat. Bele a Dunába. A magyarok lelőtték őket, és bele a Dunába. Nem tudtam elfelejteni. Úsztam és éreztem, hogy ott vannak. A halottak. Ott voltak. Évekkel később. Ott. *(Szünet)* Freud úr agya ott hevert a hóban. Megfagyva, kocsonyásan, teljesen épen. Úgy hevert ott, mint valami kis sziget a hóban, két lábnyom között. A kapillárisok hálózatával. Mint egy dió. A Miletić utca sarkán. Freud úr, a főorvos agya. A súlyos csizmák talpától széttaposott hóban.

(Szünet)

PEGGY *(balkan)* Amit csak úgy elmesél.

ÖREGEMBER Amit csak úgy elmesélek. Éppen magának. *(Leül. Szünet után)* Amikor a víz fölött havazik, a fehér áldás nyomtalanul eltűnik. Havazik és nem marad semmi. Egy hely sem. Havazik, mindhiába. Ettől mindig elszomorodtam. Télen, a folyóparton.

PEGGY Az én gyerekkoromban nem volt hó. Csak ez a szörnyű hőség. Az is értelmetlen. Értelmetlen.

ÖREGEMBER Hagyjuk ezt. *(Szünet)* Az apám csak kétszer párolt pálinkát ivott. De azért gyengébbekkel is elbírt. Az anyám, egy szépség, mézes

sütőtök-befőttet készített. A könyveket károsnak ítélte. A nagybátyám verseket írt az asztalfióknak. Tuberkulózisban halt meg. A bátyám partizánként esett el. Engem nem tartott meg semmi, még a vörös zászló sem. *(Szünet)* Kimentem az állomásra, integettem egy darabig, aztán leléptem. Így. Nem mondtam, hogy örökre. Búcsúzóul integettem, ahogy kell. Jó ideig álmomban is integettem. Aztán az is abbamaradt. Régi-ségkereskedő lettem.

PEGGY Peggy Cooknak hívnak. Sydney közelében töltöttem a gyerekkoromat. Az apám farmer volt. Biciklivel jártam iskolába. Amikor tízéves voltam, anyám szklerózis multiplexben megbetegedett. Rohamosan öregedett. A végén már úgy ettettem, mint egy gyereket. Mint egy gyereket. Meghalt. És én leléptem. Európába. Színésznő akartam lenni. Színésznő lettem.

ÖREGEMBER Az ember azzá válik, ami, nem igaz? A folyó magában hordja a tengert.

PEGGY Nek teku reke. Nek teku reke. Nek teku reke.

ÖREGEMBER Nek teku reke.

(Hosszú szünet)

PEGGY Elkalandozott.

ÖREGEMBER Amit mondani akartam: a szerelem kóros állapot. Teljes elmezavar. Egyszerre élsz meg félelmet, bizalmatlanságot, kétségbeesést, boldogságpillanatokat. De ez a boldogság örjögő. Tiszta örület. A nyugalom oda.

PEGGY Nyugalmam oda,
Szívem nehéz,
Nyugalmam örökre
Odavész.²

ÖREGEMBER Szívesen táncolnék magával.

PEGGY Táncolni?

ÖREGEMBER *(lendületből emelkedik fel, ritmikusan forogni kezd)*

PEGGY Akkor hát.

(Az ÖREGEMBER felé közeledik, hozzá igazítja lépéseit. Ritmikusan táncolnak, először lassan, aztán egyre gyorsabban.)

VI.

PEGGY (*egyedül a parki padon. Lábfejével köröket rajzol a homokba*)

Csend: egy fa: engedd ma

Hang: egy láng: bajt hoz ránk

Fény: egy hegy: érezlek

Úr: egy lap: elhagylak

Hirtelen ez. Nek teku reke. Hirtelen valaki, aki érti. Aki a vizet érti. Az emléket. A havat. Aki lát. Aki, amikor egy ablakot lát, többet lát, mint egy ablakot. Egy árnyék, egy körvonal – ez ő! Aki a csípőben ring. Aki a porrongyot kirázza. Látja azt, amit gondol. Látja, hogy az ablak a ház legérzékenyebb része. Átjáró kint és bent között. Nek teku reke. Nek teku reke. Nek teku reke. Ő lát. És miközben lát, az megtörténik. (*Fel-emelkedik a padról*) Így történnek meg a dolgok. Csak így. Állsz az ablak előtt, bent egy fehérén megterített asztal, gyertyafény. Az étkezés már megtörtént, az ünnep. Maradékok. Egy kéz tesz-vesz, egy női kéz. Eltűnik. Ezek a gesztusok, ezek az ünnep utáni önfeledt gesztusok megérintenek. Nézel, szeretnéd még egyszer látni. Ugyanúgy. Még egyszer. Ebben a pillanatban vágyódní kezdész. A kéz után. Egy női kéz után. Ebben a pillanatban. Vágyódní. És tudod, hogy hiányzik valami. Ebben a pillanatban. Valami fontos. És nézel, és látod az asztalt. És kiegészítéd a kézzel. És akkor ott megtörténik. (*Csend*) Megtörtént benned, menthetetlenül. (*Lassan körbejár a színpadon*) Vannak az álmodozók és vannak a többiek. Az álmodozók és a többiek. Mondd meg, melyik vagy, és én megmondom, hogy mi ketten ugyanabba a családba tartozunk-e. (*Szünet*) Nek teku reke. Nek teku reke. Nek teku reke. (*Szünet*) A csávóm teljesen hülyének tart. Te örült vagy! You live in your dreams! It's all in your head! A tettek embere. Csináld, first. Gondolkozz, second. Érezz, never. Mindig *up*. A legkisebb kétség nélkül. A világ fekete-fehér, mint egy sakktábla. A figurákat te magad mozgatod. Saját ízlésed szerint. És persze, semmi habozás. Mert a rokonszenv hátráltat. A tettek embere pedig továbblép. Egy vezérkari tiszt. Érzések csak a filmvásznon léteznek. Ó! De közeledik, ó, a pánikos rémület. A kontroll elvesztése. A saját szakadékunkba való belezuhanás. Érezni. Igen, érezni. És mivel érezni fájdalmas, visszamenekül az érzésmentes irányításba. I want it my way. Pont. (*Szünet*) Mi csak a függöny vagyunk a háttérben, ami előtt ezek a figurák feltűnnek, amíg a bábszínház tart. Az egész lármas előadás. De én nem vagyok függöny. Nem akarok az lenni. No,

my dear. I'm an actress. I came all way long. All way long. And I met this man, this old man from the river. Who knows more about life than you ever did and will know. And I love him already. Believe it or not, I love him already. We danced. We shall dance. We shall. (*Meggyorsítja a lépteit, szaladni kezd, egyre gyorsabban, körbe-körbe*) Nek teku reke. Nek teku reke. Nek teku reke. Nek teku reke.

VII.

JAN Peggy?

PEGGY (*a háttérből*) Itt vagyok.

JAN Mutasd magad, Peggy. Beszélnem kell veled.

PEGGY (*elváltoztatott hangon, játékosan*) Rollónak hívnak. Kati-kati vagyok.

JAN (*zavartan*) Az mit jelent, hogy Kati-kati vagy.

PEGGY Szeretem a gumis nadrágokat.

JAN Az mit jelent, hogy szereted a gumis nadrágokat?

PEGGY Többet nem engedem strapálni magam.

JAN Az mit jelent, hogy többet nem engeded strapálni magad?

PEGGY Elkerülöm ezt a szakadékot.

JAN Az mit jelent, hogy elkerülsz ezt a szakadékot?

PEGGY Kirobogok a térre.

JAN Az mit jelent, hogy kirobogsz a térre?

PEGGY Én vagyok Kati-kati.

JAN Shit! Nonsense!

PEGGY (*csúfondárosan, táncoló medve mozdulataival, a kezeivel szarvakat formáz*) Kati-kati. Vuuh!

JAN Találj ki valami jobbat, kislány.

PEGGY (*más hangon, recitálva*) Kibomlott gyapjúöv, a lélek önmagában nem létezik. A nagyszabású tájak bizonyára másnapra valók, és mi már leléltük életünket. A szakadatlan beszéd kudarcba fulladt. Ki gondolta volna, hogy ilyen az élet.

JAN Peggy. Kérlek. Ez az örökös színészkedés az agyamra megy.

PEGGY Ez is egy pragmatikus. Mindegyik pragmatikus. Kivéve egyet.

JAN De én nem vagyok pragmatikus. Vagy nem csak.

PEGGY Akarni. Tenni. Tenni. Akarni. Ismerem ezt. Éppen eléggé ismerem. Tervezni a nap huszonnégy órájában. Minden lépés fellépés. Minden gesztus erőfitogtatás. És a közbenső hangokról halványlila elképzelés sincs.

JAN Kiről beszélsz?
PEGGY Na, kiről. Rólad, például.
JAN Mi történt veled, Peggy?
PEGGY Megszállt a szentlélek. Ma különleges nap van. Ma egy nagyon különleges nap van.
JAN Ezt honnan kéne tudnom?
PEGGY (*komolyan*) A humor nem az erősséged. De hagyjuk ezt. What's up?
JAN The old movie. She is mad.
PEGGY Így is mondhatjuk.
JAN Nem hiszel nekem?
PEGGY Mondjuk félig.
JAN Bad, very bad. (*Rövid szünet*) Meséltem neki Ausztráliáról. Az egész történetet. Kifordítottam a legbelsőmet. Hogy jobban megértsen. Azt, ahol fáj. Hogy is nevezik, a tájfun szeme. A bensőséges középpont.
PEGGY (*recitálva*) Befordítod a szemem a lélek legbelsejébe,
Ahol meglátom a mély, fekete foltokat,
Amelyek nem fakulnak el sosem.
JAN Felőlem. Csakhogy ő nem lát semmit. Mert semmit nem akar látni. Mert semmit sem akar érteni. Mert az a szilárd meggyőződése, hogy mindent csak kitaláltam. Hogy érdeklődést csikarjak ki belőle. Komolyan. Életrajzhamisítás, érdeklődés kicsikarására.
PEGGY (*ironikus felhanggal*)
Ez az ön agyának hamispénz-gyártása.
Ilyen testetlen teremtésben
Leleményes a lázas elme.
JAN Egy követ fújsz vele. No chance to get through to you.
PEGGY I know Australia. I know it well. Nem akartam ott tönkremenni.
És te sem akartál. That's it.
JAN Léteznek olyan megaláztatások, amelyek felcserélik a kontinenseket.
Az átok mélyen ül.
PEGGY És ki gondolja azt, hogy a szerelem ki tudja belőle kezelni?
JAN Ezt sosem állítottam. Sosem gondoltam.
PEGGY Ne ejtsd át magad.
JAN Csak meg akarom érteni. Megérteni, jó? Engem semmi nem tart az érzések előszobájában.
PEGGY Néztél be valaha egy ablakon? (*Szünet*) Egy megterített asztalon az ünnepi étel maradékai, gyertyafény, és egy kéz, amely fáradtan tesz-vesz. Egy fáradt női kéz. Csak ennyi.

JAN Nagyon békülékenyen hangzik.

PEGGY Benéztél valaha egy ablakon, amelyben felismerted a saját körvo-
nalaid? Egy kis fekete kutyával és egy magányosan lobogó függönnyel?

JAN Csak egy csukott ablak van, és odakint az egész világ.

PEGGY What can I say. Poor boy. Poor little boy. Lonely little boy. Poor
little lonely boy. *(Szünet)* And fucking Australia. Fucking fucking fucking
Australia.

VIII.

JAN

Kamikaze
Kamra
Kanális
Katasztrófa
Kataszter
Kassza
Karrier
Kampány
Karambol
Kapitalista
Karfa
Kártya
Kastély
Katedra
Karóra
Kapitalizmus
Károgás
Karkötő
Katlan
Kalitka
Káprázat
Karéj
Kaland
Kárhozat
Kati-kati
(Szünet)

A kreativitás, az valami más. Kreativitás. Szívesen volnék ott, ahol kreativitás van. A kreativitásban. *(Szünet)* Kreativitás. Kisgyerekkor. Igen. *(Szünet)* Gazdag akartam lenni. Kapitalista, persze. Minél nagyobb. Vásárolni akartam. Feleséget, házat, autót. Lehetőségeket vásárolni. Vágyakat. Életet. Az életet. *(Szünet)* Ez beteges. Gondolom én. Mondja Anna. *(Szünet)* Anna nem engedte magát megvásárolni. *(Szünet)* Kreativitás? Mi az? Van valami köze a kreativitásnak az ablakhoz? Anna azt mondja, ő nem tud nélküle. De én bezzeg. Idiótaság.

IX.

ÖREGEMBER *(a parki padon, zümmögve)*

JAN Szabad? *(Leül az ÖREGEMBER mellé a padra.)*

ÖREGEMBER Tessék, csak tessék. Nem bérlöm a padot, bár sok időt töltök itt.

JAN Sok idő, jól hangzik. Amikor az embernek van ideje.

ÖREGEMBER Amikor az ember előtt áll, akkor kevés. Amikor az ember mögött van, akkor dosztig elég.

JAN Nekem sosincs időm. És mégis unatkozom.

ÖREGEMBER A férfiak unatkoznak, a nők epekednek. Mindkettő mögött ürességérzet áll. *(Szünet)* Mivel foglalkozik?

JAN Van egy kisvállalkozásom. Üzleti tanácsadás.

ÖREGEMBER Aha. Önálló. Gondoltam. Maga akar lenni a főnök, igaz?

JAN *(nevet)* Pontosan.

ÖREGEMBER És a pénznek folynia kell, igaz?

JAN Pontosan.

ÖREGEMBER Gondoltam. Ahol üresség van, oda pénz kell. Valamivel ki kell tölteni.

JAN Csak a szerelemről ne kérdezzen.

ÖREGEMBER Kár. Az lett volna a következő kérdésem. *(Szünet)* Akkor mesélek magának valamit. Egy régi történetet. Egy ősrégi mesét. Volt egyszer egy kereskedő, akit Világkereskedőnek neveztek. Volt egy felesége, akit Örömasszonynak hívtak. Szép és boldog pár voltak. Egy nap a Világkereskedő hosszú üzleti útra ment. Sokféle tájon és országon át vezetett az útja. A nap sütötte, az ég siratta, de ő csak ment, ment tovább. Útközben furcsa, csábító nőkkal találkozott. Üzletelni akarunk veled, fuvoltak a nők. De ő tudta, hogy szirénekkal van dolga, és ellenállt nekik. Még csak egy hónapra sem leszek a szeretőtök! Még csak egyetlen

napra sem leszek a szeretőtök! Akkor a szirének az emberevő óriásnőhöz könyörögtek, hogy bosszút álljanak a Világkereskedőn. Az emberevő óriásnő incselkedett vele és csábította, de mindhiába. A Világkereskedő nem akart vele üzletet kötni. Csak egy kis darab kenyeret adott neki. És abban a pillanatban eltűnt a föld színéről. Az emberevő óriásnő levitette az alvilágba a vizek szellemeivel. Örömasszony megálmolta, hogy a Világkereskedővel történt valami. Felkészült az útra. A bal kezébe egy fekete tükröt vett, a jobb kezébe egy fehérét. Csak ment és ment, amíg egy tenger partján meg nem pillantott egy kutyát. Ott megállt, és azt kiáltotta: kereskedő, kereskedő, látsz egy élő asszonyt? Kereskedő, kereskedő, tizenhárom gyermeket adott nekünk a sors! Kereskedő, kereskedő, nem náluk van a te szíved, s nem nálam? Megmozgatta a fehér, majd a fekete tükröt, és a tenger azon nyomban kőszivattá változott. Ott sírtak a szirének, és szabadon eresztették a Világkereskedőt.

(Szünet)

JAN Maga jó mesemondó.

ÖREGEMBER Hát igen. Az embernek szeretnie kell a meséket. Sok igazság rejlik bennük. *(Szünet)* Ne feledje ezt a nővel!

X.

(Sötét. Csak JAN és ANNA éles reflektorfényben. Egymás mellett állnak, a közönséggel szemben.)

JAN Nincs időm.

ANNA Sosincs.

JAN Badarság.

ANNA Aludd ki magad!

JAN Még ez is.

ANNA Vegyél ki szabadságot! Menj, menj! A hegyi fenyvesekbe.

JAN De most már elég.

ANNA Jössz moziba?

JAN Nem. Vagy lehet. Holnap.

ANNA De a mozi nem vár.

JAN Akkor menj egyedül!

*(Szünet. JAN és ANNA többször megfordulnak a saját tengelyük körül, mario-
nett-szerűen. Újra a közönség felé)*

ANNA Ő azt mondja: legyen egy decibel türelmed.

JAN Ő azt mondja: már megint.

ANNA Ő azt mondja: ne verd a szavakat a számba!
JAN Ő azt mondja: vesztesek!
ANNA Ő azt mondja: mi is a bűn?
JAN Ő azt mondja: tűnj el!
ANNA Ő azt mondja: tessék!
JAN Ő nem reagál. *(Szünet)* Ő azt mondja: a te fáradt melankóliád.
ANNA Ő azt mondja: már megint.
JAN Ő azt mondja: háború van.
ANNA Ő azt mondja: csak vesztesek.
JAN Ő azt feleli: You're wrong.
ANNA Ő azt mondja: tűnj el!
JAN He is gone.
(ANNA és JAN villámgyorsan fehér maszkot öltenek.)
ANNA Ő azt mondja: legyen egy decibel türelmed!
JAN Ő azt mondja: már megint.
ANNA Ő azt mondja: ne verd a szavakat a számba!
JAN Ő azt mondja: vesztesek!
ANNA Ő azt mondja: mi is a bűn?
JAN Ő azt mondja: tűnj el!
ANNA Ő azt mondja: tessék.
JAN Ő nem reagál. *(Szünet)* Ő azt mondja: a te fáradt melankóliád.
ANNA Ő azt mondja: már megint.
JAN Ő azt mondja: háború van.
ANNA Ő azt mondja: csak vesztesek.
JAN Ő azt mondja: You're wrong.
ANNA Ő azt mondja: tűnj el!
JAN He is gone.

XI.

(A színpadon ANNA, JAN, PEGGY és az ÖREGEMBER. ANNA maszkban felalá járkal, piros cipőit nézegetve. JAN a maszkkal vesződik, majd letépi az arcáról, és elkezd körözni, az „apa” szót fújtatva-sziszegve maga elé. PEGGY a rivaldán áll, lassú mozgásokat végezve, mintha jelbeszéddel kommunikálna. A suttogva mondogatott „Ausztrália” szó hallatszik. Az ÖREGEMBER egy pontra mutat a földön, és fejét ingatva dörmögi: „Nek teku reke. Nek teku reke. Nek teku reke.”)

ANNA Köd

Egy fa tagadása. Ami végül olvasható:
a semmi. Siess, maradj: egyremegy. Csend
permetez. Egy barna földdarab nedvesen
világít. Kőris a tiszafák között. Hiányközők.
Nem egyesül senki. Egy sorozat kötetei,
éjszakai pászta, különös: a távolság szereti
a közelséget, a mulandó örök marad. A levegőbe-
ugrás (egy szélrohamtól) – kisiklott.
(*JAN és PEGGY el. ANNA és az ÖREGEMBER a színpadon marad.*)

XII.

ÖREGEMBER (*a parki padon. Újságot olvas*) Újvidéken nemsokára eltakarítják a bombákat a Dunából... Azt mondják, a három lerombolt híd romjai körül vélhetően még vagy tíz bombát fognak kivenni... A bombákat kiemelésük után megsemmisítik. (*Szünet*) Nek teku reke nek teku reke nek teku reke.

ANNA (*mosolyogva közeledik az ÖREGEMBERHEZ*) Nincs szerencsém.

ÖREGEMBER Hogy érti ezt?

ANNA Nincs szerencsém, egyszerűen. A szerelemmel. Lehet, hogy nincs hozzá tehetségem.

ÖREGEMBER Ne hagyja magát efelől meggyőzni.

ANNA Nézze, én nem szeretem a sportokat, nem szeretem azt a szót, hogy „mi”, szabadságra van szükségem, minden hatalmi harcot gyűlölök.

ÖREGEMBER Csak így simán.

ANNA Nemrég valami furcsa történt velem. Rómában vagyok, a repülőtéren, éppen becsekkoltam a visszaútra, várok. Öt férfire leszek figyelmes, akik eltűnnek a mosdóban, és sokáig nem jönnek ki onnan. Amelyikük utolsónak jön ki, nagy és sötét bőrű. Idegesen járkál fel-alá, mintha valami bizonyost keresne. Egy darabig követem a tekintetemmel, aztán feladom. A repülőről felfedezem, hat sorral előrébb. A mosdó felé el kell haladnia mellettem. Kétszer megy ki. Harmadszorra megáll mellettem. Beszél hozzám. Angolul. Az anyja halála óta feleséget keres. Amikor meglátott engem a váróteremben, egyből tudta, hogy én vagyok az igazi. Az, akire mindig is várt. Már az előző élete óta. Megfogja a jobb kezem, és a magáé mellé helyezi. A tenyér vonaljai teljesen azonosak. Az Igazi, ismétli meg, és elkéri a címem. Azt mondom, ez nem fog működ-

ni. Nem hagyja magát elriasztani. Legalább a telefonszámát, hogy ne tévesszem teljesen szem elől. Még akkor is, ha csak a következő életünkben találkozánk legközelebb. *(Szünet)* Felhívott. Megkérdezte, hogy hiszek-e Istenben. Nem tudtam, mit válaszoljak. Azt mondta, én vagyok az Igazi, mindig is szeretett, látni akar. Azt mondtam, ez nem működik. Ő: újra fel fogom hívni. Újra felhívott. Csak azt mondtam: ez nem működik, értse már meg. A vonal végén rövid hallgatás. Teljes némaság. És aztán: találkozunk a következő életben. Good-bye. *(Szünet)* Ezután két hétig beteg voltam.

ÖREGEMBER Tudni akarja, mit gondolok erről? Van ilyen. Ez nem vicc.

ANNA Ez már miszticizmus. Mintha az ember úgy tudná váltogatni az életeit, mint egy pár cipőt.

ÖREGEMBER Megpróbálhatta volna.

ANNA Hogyan?

ÖREGEMBER A találkozások a levegőben nem nélkülözik. Nem nélkülözik a jelentést.

ANNA Beteg lettem. Nem tudtam elviselni.

ÖREGEMBER És ha a maga embere megjelenik a sarkon?

ANNA Milyen emberem?

ÖREGEMBER A sziklaszilárd Meggyőződés.

ANNA Nem tudom. Talán elszaladnék. Vagy ledermednék a boldogságtól.

ÖREGEMBER Szereti a pirosat.

ANNA Hogy érti ezt?

ÖREGEMBER Piros cipőt hord.

ANNA Piros cipőt, igen.

ÖREGEMBER Piros cipő – nagy hajcihő. Bizony az. Magát addig kellene táncoltatni, amíg az érzései elmúlnak. *(Nevet)*

XIII.

ANNA

Bolond, aki búsul, bolond, aki sír,

az, aki boldog, célba ér.

Rövid az élet, hosszú a sír,

s az, aki boldog, az steril.

(Lehúzza mindkét cipőjét, és feldobálja őket a levegőbe, mint a zsonglőr labdát, elkapja, megismétli a folyamatot, egyre gyorsabb tempóban, előbb állva, majd járás közben, aztán futva. Végül magához szorítja a cipőket, és úgy

marad) Sóvárgok. Sóvárgok. Milyen szó ez? Sóvárgok. Só és vár. Az én sóm az én váram. Az én váram az én sóm. Van nekem, amim nincs. Sóvárgás. Várakozás. Van, amit nem lehet megragadni. És amit megfogok, az nem az, amit akartam. Amim van, az nincs. Ez hajt engem. Tovább. Tovább. Belőlem ered. Ez vezet. Lehetne rosszabb is. Sóvárgás. Egy olyan erő, amit nem ismerek, nem tudom, hova tart. De tart. És tart és tart. Sóvárgás és egyensúlytalanság. Lehetne rosszabb is. De már így is elég rossz. Elég. *(Hosszú szünet. Aztán lassan)*

A lámpa még ott van,
az asztal is ott van,
és ott vagyok én is a szobában,
és a sóvárgásom, jaj,
sóhajtozik, mint általában.
Ott vagy még, félelem?
Hazugság is odabenn?
Hallok egy sötét igen-t:
balszerencse is jelen,
s én is ott benn, a szobában,
mint általában.³

XIV.

(ANNA és PEGGY egy nagy tükör előtt. Kimaszkirozzák magukat az arcukra kent fehér alapozókrémmel. Csak a szemek és a száj helyét hagyják ki.)

PEGGY Találkoztam egy öregemberrel. Egy padon, a parkban. Ott ült és mesélt. És hallgatott. És mesélt. Azt gondoltam, ez érti az életet. Ez mindenben benne lenne. Ha fiatalabb lett volna, egy pillanatig sem habozok. Fellobogózva repülök felé.

ANNA Találkoztam egy öregemberrel. Egy padon, a parkban. Újságot olvasott. Elkezdtem a szerelemről beszélni. Nem kérdezett semmit. Nem tudom, hogy meséltem el neki az egészet. Ott ült, és idegenek voltunk. És egyszer csak nem voltunk idegenek. Még sosem bíztam meg valakiben ilyen gyorsan.

PEGGY Ha fiatalabb lett volna

ANNA egyetlen pillanatig sem habozok.

PEGGY Fellobogózva

³ Az eredeti vers: Robert Walser: *Die Lampe ist noch da.*

ANNA repülök felé.
PEGGY Egy nőbolondító.
ANNA Egy csodadoktor.
PEGGY Egy gondolatolvasó.
ANNA Egy szerencsehozó.
PEGGY A sors követe.
ANNA Egy véletlen.
PEGGY És minden mozgásban van. Nek teku reke nek teku reke nek teku reke.
ANNA (*suttogva*) Nek teku reke nek teku reke nek teku reke nek teku reke.
PEGGY Jön. Jön. Csak türelem.
ANNA Mi jön?
PEGGY Az új. A szerencse.
ANNA Kivel akarod ezt elhitetni?
PEGGY Whatever. Jön.
ANNA De Jan lehetetlen.
PEGGY Hogy jön ide ő? Kiről beszélsz?
ANNA Janról beszélek.
PEGGY Még nem léptél túl rajta?
ANNA Az nem megy olyan gyorsan.
PEGGY Hagyd őt! Hagyni és vitorlákat a szélbe. (*Teátrális pátosszal, egy szerepet utánozva*) A szerelem halál, Anna.
ANNA A szerelem halál, és a halál szűzies. Ezért mondom Periklésszel: „A gyilkosság olyan közel van a vágyhoz, mint a füst a lánghoz.”
PEGGY Te, aki sosem voltál bosszúvágyó, most az vagy.
ANNA Nem bosszúvágyó, hanem valami egészen más.
PEGGY Ugorjunk át a dühön. Tegyük így. Irány Ostendébe, Monte Carlóba, Brightonba, a Lidóra, Palm Beachre, Breisgau-ba, Carcassonne-ba.
ANNA Semmi szökőkút, semmi zene. És többé semmi gavallér.
PEGGY Aztán Longchamp, Ascot, Aintree, Epson! Regatták és bazárok, lóverseny a Corsón. (*Anna lábáról lehúzza a cipőt, belecsúszik, és feladja rá a sajátját*) A szerelem kinyújtóztatja a lábát. Gyere operába!
ANNA A szerelem kinyújtóztatja a lábát, mégpedig az én cipőmben.
PEGGY Látod! Visszakaptam a csinos kezeimet és lábaimat. Lehetnék toszkán? Vagy török?
ANNA Nem.

PEGGY Akkor készülj fel, én vagyok Josephine császárnő, egy Napóleon méheivel teli kalapban. Vagy a haute noblesse vezető kokottja. Aki egy pohár sörbetét szürcsöl, miközben várja Akárhoz fáradt hercegét.

ANNA Te, a halogatás és várakozás állapotában!

PEGGY Száz évet aludtam? Elraboltak? Perzsa stílusra váltottam? Madár-lánccal a csuklómon?

ANNA Túl sok élet van benned.

PEGGY Ne szúrd el a jövőm!

ANNA Ne hőzöngj már ilyen hangosan a színpadon! Légy csendben!

PEGGY Nem fogod nekem még egyszer megmondani, ki vagy mi vagy.

ANNA Egyáltalán nem.

PEGGY Igaz, hogy neked negyven szeretőd volt?

ANNA Azt mondják, hogy aki a szerelem mélyét kutatja, az felhossa a legfényesebben égő szentet. Ne légy a saját patetikus tévedésed.

PEGGY Egy férfi sem halt meg érted?

ANNA Egy híres ember és egy férfi sem.

PEGGY Pfúj a szerelem romjaira! Pfúj!

ANNA Pfúj az anyámra, aki engem is számbavett, mint bolond a szarát, és mindegy volt, hogy mekkora a számla.

PEGGY Ne kavargj akkora port, ne játszd meg magad ennyire!

ANNA Ha kedved van az értelmetlenséghez, és szereted a megátalkodott humort, engedd, hogy elmondjam, hogy egy Atlaszból származó berber száz lovat hagyott rám.

PEGGY Van istálló?

ANNA Nincs istálló. Csak egy lyuk a sivárságban, amelyen át egy szerető éppen befér.

(ANNA és PEGGY megkerülik egymást.)

PEGGY Te szarka! Melyik zsebedben van az identitásom?

ANNA Identitás, identitás. Elnyútt akkord.

PEGGY Jó, legyen. Míd van neked?

ANNA A veszteség.

PEGGY Akkor a nők sem lesznek megváltva.

ANNA Megváltva!

PEGGY Hagyj! Azt mondtam, hagyj!

ANNA Miért olyan sietős? Maradj velem!

PEGGY Maradni? Micsoda? Egy ilyen helyen?

ANNA Várj, később kedvesebb leszek.

PEGGY *(zihálva)* Szóval az anyád. Elárultad. Az anyád az oka.

XV.

(Biliárdasztal. ANNA és JAN karambol-biliárdot játszanak. Csak az egymásnak ütköző golyók hangját hallani. Aztán, ahogy a játékosok mind jobban és jobban belelendülnek a játékba, a golyókoccanások közé kurta kiáltások is vegyülnek. Majd, mint heves harc után, minden elcsendesül. A játékosok mozdulatlanul állnak a dációikkal.)

XVI.

ANNA *(egyedül, hátton fekszik a földön)*

Elégikus
elégikus
mi az, hogy elégikus
ki az elégikus
elégikus hajfonat
elégikus vagyok
nem, én kimerült vagyok
elégikusnak lenni nem tartozás
egy nemszó
nyomorult elégikus
zöld elégia
temetőelégia és -szín
nem vagyok leleményes
a lábak jámborak
nem, tovább az egyedüllétben
egyszer egy
van egyedül van elégikus
van hal víz nélkül
van
fázom

hempergünk, mint az állatok
a sárban
állatok
és nem rúgom magam fenéken
kitekerem a nyakam szépen
a pácban

(Felül)

honnan jön a méltóság
nyakkendőtenül
honnan jön a nyugalom
honnan jön a nyugalom
honnan jön a sóvárgás
honnan jön a tolulás
itt van belül
honnan jön a várakozás
a várakozás
honnan jön a vesztegelés
honnan jön a hétfő
a kedd és a többi
honnan jön a habozás
honnan jön a gyász
honnan jön a bátorság
honnan jön az este
a reggel bennem a fájdalom
honnan

(Felemelkedik. Elkezd idegesen jönni-menni.)

Azt mondom neki: I'd rather not.

Azt mondom neki: I'm not interested.

I'm not interested. That's the truth.

Azt mondom neki: Life is rough,

Sorry. It's a tough case. Mondom majd neki.

Not interested. Rough. Tough.

Ebben a sorrendben.

Not interested. Any more.

Not.

Nem, nem. Semmi sírás, semmi rívás, semmi szívás.

Semmi ruhakölcsönzés a jegyespárnak.

Semmi közös perspektíva.

A családi kanapét megveszem magamnak.

A kanapé.

Más?

Hálósák. Szabadban alvás hálósákban.

(Szünet)

Fázom.
I'm not interested.
Mint az állatok a sárban.
Mint.
Pont.
(Szünet)
Pont.
Szabadban alvás hálósákban.

XVII.

ÖREGEMBER *(a parki padon. Csendben ANNA-hoz lép, aki karba tett kézzel ül a földön)* Nema problema. Nema problema.

ANNA Tessék?

ÖREGEMBER Semmi baj. Semmi baj.

ANNA Nagy a baj. Nagy a baj.

ÖREGEMBER Szép lassan, lépésről lépésre.

ANNA Tudom. És pont eszerint. Lépésről lépésre belegyalogoltam minden csapdába.

ÖREGEMBER Oh-oh-oh-oh-oh. A folyók folynak, kisasszony. Ne nézzen mindent olyan tragikus szemmel. Szép lassan előre. Higgyen nekem.

ANNA Minden csak hozzáállás kérdése, igaz?

ÖREGEMBER Nema problema.

ANNA Maga varázsló. Ki tud magának ellenállni?

ÖREGEMBER Jöjjön! Talpra fel, és előre! Mindig csak előre. Kisasszony.

ANNA Olvasott, amikor utoljára magához léptem. Nagyon komoly arca volt.

ÖREGEMBER Komoly arcom volt, igen. Vannak dolgok, amik nem jó dolgokból vannak. A háború a folyón, például. És a folyón kívül. Meg úgy egyáltalán.

ANNA Csak tudná az ember, hol kezdődik.

ÖREGEMBER A fejekben. *(Szünet)* A székeken. *(Szünet)* A merevségből keménység lesz. A keménységből háború.

ANNA Valamit eszembe juttatott. Egy március közepi vasárnap reggelen havazni kezdett. Sűrűn havazott, mint télen. A krókuszokra és a primolákra, a virágzó aranyesőkre és szilvafákra. Láttam, ahogy a hó lassan befedi a réteket. De ahogy alaposabban megnéztem, a nagy fehérség fölött látszott a kankalinok sárga feje. Valahogy hajlékonyan nyújtóz-

kodtak. Valami kecses megingathatatlansággal. Ott volt mindkettő: a hó és a virágok. Összhangban.

ÖREGEMBER Együtt.

ANNA Együtt. Márciusban.

ÖREGEMBER Ki mondja, hogy mindig kell lenni győzteseknek és legyőzötteknek.

ANNA Néha azt gondolom, megőrülök.

ÖREGEMBER Én ezen már túl vagyok.

ANNA Megőrülök és kész.

ÖREGEMBER Gondoljon a folyókra.

ANNA Hulladék, bombák, mérég. A maga Dunája.

ÖREGEMBER Folyik. Ami számít, az a mozgás.

ANNA (*durcásan*) Ami számít, az a mozgás. Ezt nem egy kínai mondta? Vagy maga talán kínai?

ÖREGEMBER Ugyan már. És maga, maga nem fog megőrülni.

ANNA De a félelem.

ÖREGEMBER Alaptalan.

ANNA Megkeményedek. Én már háború vagyok. Legbelül.

ÖREGEMBER Gondoljon a kankalinokra a hóban.

ANNA Kínaiul néztek ki. Mellesleg.

ÖREGEMBER Sárga pöttyök fehérén.

ANNA Halványsárga. Leheletnyi.

ÖREGEMBER Támaszkodjon a megérzéseire! (*Szünet*) Támaszkodjon a megérzéseire!

ANNA Háborúban vagyok.

ÖREGEMBER Hol az ellenség?

ANNA Itt. (*Szünet*) Bennem. Minden illúziómat elvesztettem.

ÖREGEMBER De nem minden reményt. Nem úgy néz ki.

ANNA Hát hogy nézek ki?

ÖREGEMBER Elszántan törekeny, hogy a hóval szembenézzen.
(*Elindulnak egymással ellenkező irányba.*)

XVIII.

(*ANNA, PEGGY és JAN egy terített asztal mellett ülnek hallgatagon, és húsvéti csokoládényulakat esznek.*)

ANNA Tehát.
PEGGY Ez az én kezdeményezésem volt.

ANNA Micsoda?
PEGGY Ez a felállítás.
ANNA Mármint?
PEGGY Mármint? Kerekasztal-beszélgetés.
ANNA A fő, hogy kerek, mi?
PEGGY A fő, hogy itt vagytok, és egymásra néztek.
JAN (*maga elé nézve*) Kösz, Peggy.
ANNA (*a plafont nézve*) Nekem ez nem tetszik.
PEGGY Húsvét van, srácok. Nyuszi- és feltámadásszezon. Csak lazán.
JAN Ausztrália már nem téma. Ezt már megoldottam. Az apaügyet, mármint. Ez ne okozzon gondot.
ANNA Már megint.
PEGGY Csak téged akar megnyugtatni.
ANNA Nem tetszik ez nekem.
JAN Anna.
ANNA Tudom, milyen cipőt hordtál akkoriban. A cipőre emlékszem. Szolid angol cipő, mogyoróbarna.
JAN (*kinyújtja a jobb lábát, megszeppelve*) Ja.
ANNA (*szenvtelenül*) Nem tudom, mit láttam benne. De így kezdődött. Az érdeklődésem.
JAN Melléd ültem. A buszon.
ANNA Néztem a cipődet.
JAN Öt megállót mentünk.
ANNA Egyszerre szálltunk le.
JAN Ugyanabba az irányba indultunk. Én mögötted. Aztán megszólítottalak.
ANNA Megismertem a cipőd. Azt hiszem, nevettem.
JAN Nagyon szépen neveltél. Hívogatóan.
ANNA A meghívás részedről jött. Én csak azt követtem.
JAN Altman, Short Cuts.
ANNA Egyetértettünk.
PEGGY Egyetértettetek.
JAN Egy ragyogó film.
ANNA És ragyogó társaság.
JAN Köszönöm.
ANNA A bejáratom előtt angolosan megfordultál.
JAN Nem elsietni. Ez volt a mottóm.
ANNA Semmiképpen. Amíg telefonon el nem kezdődött.

JAN Temperamentumos vagyok.
ANNA Akaratos vagy.
JAN Nem akartalak homályban hagyni.
ANNA Naponta ötször csavartad el a fejem.
JAN Viszonzásra találtam. Azt hittem.
ANNA Nyomás alatt.
PEGGY Húsvét van, srácok. Come on.
ANNA Mit érdekel engem a húsvét! Csődbe mentem.
JAN Ne méricskélj, Anna! Ne számolj, ne számíts! Kérlek.
ANNA És ezt épp te mondd, a Főkönyvelő, aki még álmában is mérleget készít.
JAN Az érzésekhez más a viszonyom.
ANNA Erre számítottam.
PEGGY Come on, Guys. Mi ez az ingerültség?
JAN Jól kezdődött, Anna. I just called to say
ANNA I love you. Tudom. Reggeltől estig: I love you. Tudom. *(Szünet)* És mi lett belőle? A csillogásból? Eltompult kés.
JAN Te elfelejtetted, hogy mi történt valójában.
ANNA Valóban?
JAN Sokat voltunk külön, mert te így akartad. De volt a sziget. A strandunk, a tengerünk. A sziklák, a szaró sirályok. Te voltál a nyaram. Én voltam a nyarad.
ANNA *(szó nélkül feláll az asztaltól, párat lép oldalra, letérdel, és megcsinálja a fejenállást. Ebben a pózban marad végig)* Mesélj!
JAN Mit meséljek neked, amit még nem tudsz.
ANNA Mesélj!
JAN Megkentem a reggelidet. Megmostam a hajad. Kihúztam egy tuskét a lábadból. Elringattalak. Gyalogoltunk a szélben. Fürödtünk. Táncoltunk. Néztük a felhőket. Megetettünk egy beteg macskát. Gyertyákat gyújtottunk a kápolnában. Szeretkeztünk. Halat sütöttünk. Szaladtunk a homokban. Felolvastunk egymásnak. Ültünk a kikötőben. Nevettünk. Nem kérdeztük a jövőt. Te meg én. Elegek voltunk egymásnak.
ANNA Zavartalak, amikor aludtál.
JAN Az szép volt.
ANNA Egy ujjal sem nyúltam a konyhához.
JAN Nem is kellett.
ANNA Kiráncigáltalak a napra.
JAN Rám fért.

ANNA Megijesztettek a hullámokban.
JAN Az nem volt rossz.
ANNA Zaklattalak az anyámmal.
JAN Keveset.
ANNA Migrénem volt.
JAN Az nem nekem fájt.
ANNA Megtiltottam, hogy más nőkről beszélj.
JAN Ez hidegen hagyott.
ANNA Minden naplementekor sírtam.
JAN Ez megérintett.
ANNA Próbára tettelek.
JAN *(bizonytalanul)* Próbára? A szigeten?
ANNA Igen.
JAN Kiálltuk. Te meg én.
ANNA *(lassan változtat a pozícióján, leereszkedik a lábára)* Jó volt a szigeten.
Azt hittem, nem hiányzik semmi. De a sziget nem a hétköznapiok. Nem
közönséges és kötekedő. Elvakultak voltunk.
JAN *(felemelkedik az asztaltól)* Több sziget volt.
ANNA Az ismétlődéstől egyre kisebbé váltak, míg el nem tűntek.
JAN Nekem nem.
ANNA Akkor nem.
JAN Hova siklottunk ki?
ANNA Két vágányon haladunk.
JAN És ha mondom, hogy szükségem van rád.
ANNA Kérlek, ne.
JAN És ha mondom, hogy mindent megtennék érted.
ANNA Ne.
PEGGY Mióta hajtogatod ilyen következetesen a nem-et, Anna?
ANNA Maradj csendben, Peggy! Aki csődöt jelentett, annak tiszta nem-re
van szüksége.
JAN Csődöt jelentett. Undorító.
PEGGY He is right. It's disgusting.
ANNA Felőlem. *(Szünet)* Most megyek. Az asztal kerek, de a kör szögletes.
JAN Nem hallgattál végig.
PEGGY Holt lóra patkó. Így érti.
ANNA A sziget túl messze van. És egyáltalán. A cipő még mindig tetszik.
JAN A cipő. *(Szünet)* Betegszabadságot veszek ki.

PEGGY Mekkora üresjárat. Az ember legszívesebben megöntözné a feje-
tek, hogy végre valami kihajtszon belőle.
ANNA (*JANhoz*) Mit akarsz tulajdonképpen?
JAN Téged.
ANNA De hogyan?
JAN (*odamegy ANNAhoz, és a karjaiba zárja*)
ANNA (*kiszabadítja magát az ölelésből*) Már minden megtörtént. Ez és más
is. Vigyázatok magatokra, mindketten.

XIX.

PEGGY Hát, ennyi. (*Bekapcsolja a rádiót, halkán.*)
JAN (*némán körbejárja az asztalt, egyszer, kétszer, háromszor. Hirtelen meg-
áll egy helyben*) Ennyi.
PEGGY Tehát ennyi.
JAN Tehát ennyi. (*Szünet*) Van itt neked valami. (*Kotorászik a zakózsebében*)
Bal vagy jobb?
PEGGY Bal.
JAN (*óvatosan előhúzza a zsebéből egy kékre festett tojást*) Kívánnod kell valamit.
PEGGY És mi a jobb?
JAN (*óvatosan előhúzza a zsebéből egy fehér tojást*)
PEGGY What's the difference?
JAN A kék tovább vezet. Kívánj valamit!
PEGGY (*vidáman*) Szeretnék medvén lovagolni.
JAN Come on.
(*PEGGY lovaglólásba helyezkedik rajta, és elkezdődik a vágta az asztal kö-
rül. JAN hirtelen leveti a terhét.*)
PEGGY (*a földön fekve*) Come on.
JAN Még egy kívánság? (*Felhevülten PEGGYre fekszik. Csak mondattöredékek
hallatszanak: Régóta... Mennyi ideje?... Nagyon régóta... Tudom már...
Fucking Australia. Fucking fucking Australia.*)

XX.

ANNA (*az ÖREGEMBER mellett a parki padon*) Egy méregkeverő. Összeke-
verte a porokat, a sarlóformájú hüvelykujjával anyagokat készített. Az
anyám. Az én öreg, gyógyszeréken élő anyám. Félttem tőle. Félttem a
kezeitől. Még mindig félek a kezeitől. Ő a húgomat kedvelte. A húgom

beteg volt. Jó mentség. Vadóc voltam, azt mondta. Meséket olvasott nekem. De a másikat szerette. A szelídet. Álmaimban lopakodik az éjszakában. A valóságban kicsapta az ajtókat, és berobbant a szobámba. Mintha a tulajdona lettem volna. Be akarta göndöríteni a hajam. Meg akart hajlítani és törni. Azt akarta, aki nem voltam.

ÖREGEMBER Nyugodjon meg!

ANNA Rossz néven vette, hogy apámmal megértettük egymást. Túlharsogta az egyetértésünket a lármájával. Harcot akart. Annyira makacs volt, mint egy elkényeztetett gyerek. Hirtelen haragú. Az én anyám hirtelen haragú. *(Szünet)* De most már öreg.

ÖREGEMBER *(recitáló hangon)* De ritkán tűnsz fel a családi ház küszöbén.

ANNA Látogatom, amikor tudom. Figyelem, ahogy tesz-vesz a sarlóformájú hüvelykujjával. Ámulok az élniakarásán. Erős, mint a kötél.

ÖREGEMBER Mi a makacsság oka?

ANNA *(megköszörüli a torkát, felemelkedik a padról, pár lépést tesz előre, aztán vissza)*

IDEGEN *(közeledik, leül melléjük a padra)*

ANNA Amikor minden fáj, akkor ott is fáj. Egyik anya elátkozza a másikat, így a sor folytatódik.

ÖREGEMBER Nek teku reke. Nek teku reke. Nek teku reke. Madmuazel.

IDEGEN *(érdeklődéssel pillant az ÖREGEMBERre)*

ANNA Jönni fognak jobb idők. Krk szigetére fogok utazni, és kiszellőztetem a fejemet. *(Szünet)* Amikor az apám meghalt, azt gondoltam: az örök vadászmezőkön van. Arra gondoltam: kétszer büntetett meg. Először, amikor kielégítettem magam. És másodszor, amikor egy házas emberbe lettem szerelmes. Nem tudta, ő mit tett velem. *(Szünet)* A szülők: gond és gürcölés.

ÖREGEMBER Nek teku reke nek teku reke nek teku reke.

IDEGEN *(felemelkedik a padról)* Do vidjenja!

ANNA *(egy idő után)*

Az ég egy rothadó

Az ég egy robogó

rohanó hajcihő

Az ég defektet kapott

A fékpofa elkopott

Az ég egy pár cipő

XXI.

(ANNA egy bárban, a pultnak támaszkodva. Piros cipőt visel. Az IDEGEN belép, megáll ANNA mellett.)

IDEGEN Ismerjük egymást a parkból. Emlékszik?

ANNA Igen, tényleg.

IDEGEN Szerbiából származom, Újvidékről. Aranyműves vagyok. És maga?

ANNA Én írok.

IDEGEN Aha. *(Szünet)* Érdekes.

(Hosszú szünet)

ANNA Tehát a Duna partjáról származik.

IDEGEN Milyen jól tájékozódik.

ANNA És Németország?

IDEGEN Ne kérdezze!

ANNA És miért?

IDEGEN Túl komplikált. Senki sem tudja, hova tartozik és hova vágyik.

ANNA Talán maga.

IDEGEN Az anyám hiányzik. *(Szünet)* Az apámat kevésbé ismertem.

ANNA Aha.

IDEGEN Ne nézzon úgy rám, mintha vadászmeséket mondanék.

ANNA Csak gondolkoztam.

IDEGEN Szép hosszú lábai vannak.

ANNA Köszönöm.

(Szünet)

IDEGEN Mondja, ki az az idős úr, akivel a padon ült a parkban?

ANNA Véletlen ismeretség.

IDEGEN Aha.

XXII.

(Az ÖREGEMBER megszokott helyén ül a parki padon. Az IDEGEN közeledik.)

IDEGEN Ismerős mondatokat hallottam. A folyókról, melyek folynak.

ÖREGEMBER És mit szeretne tudni?

IDEGEN Hogy melyik folyó jelenik meg a szeme előtt.

ÖREGEMBER A szemem. Kérdezze inkább a fületem.

IDEGEN Duna vagy Száva?

ÖREGEMBER Duna.

IDEGEN Aha. *(Szünet)* A strand felé vettem az utam. A végtagjaim elme-
revedtek. Megfagytam. Azelőtt belepisiltem a nadrágomba. Nem volt
strandidő. Egyedül akartam lenni. Meg akartam mosni a fenekem. Sen-
kinek sem akartam a terhére lenni. A halászok nem zavartak. *(Szünet)*
A víz szürke volt, szürke, mint egy bálnahát. *(Szünet)* Ahogy kigom-
boltam a nadrágom, a hideg megcsapta a fenekem. Határozatlanul áll-
tam ott. Hát egyszer látom, hogy az ár valamit hoz. Pontosan oda, ahol
a farpofáimat akartam megmosni. Egy nő felpuffedt holtteste volt az.
Csak bámultam, majd megfordultam és ordítva menekültem onnan. A
jobb mellbimbója kék volt. Ahogy az egész arca is.

ÖREGEMBER *(egyhangúan)* A folyók halottai. Háborús halottak.

IDEGEN Háborús halottak. A folyók halottai.

ÖREGEMBER Negyvenkettő januárjában a strandra üzték, lelőtték és a jég
alá gyömöszölték őket.

IDEGEN Zsidókat, szerbeket, cigányokat. *(Szünet)* Elég!

ÖREGEMBER *(halkan)* Nek teku reke. Nek teku reke. Nek teku reke.

*(Az IDEGEN némán hallgatja. Majd egy fotót húz ki lassan a zsebéből, és az
ÖREGEMBER elé tartja. Az ÖREGEMBER alaposan megnézi, és megrázza a
fejét. Mire az IDEGEN feláll, és köszönés nélkül távozik.)*

XXIII.

ANNA Csüggedtnek látszik.

ÖREGEMBER Semmi különös.

ANNA Sajnálom. *(Rövid szünet után, vidáman)* Csodálatosat táncoltam.

Egy fél éjszakán át táncoltam, de ne kérdezze, hogy hívják. Boldog va-
gyok. Majdnem. *(Szünet)* A gondolatok szabadok. És az idő nem fako-
pácsként kattog. Megtanult repülni.

ÖREGEMBER *(szótlanul bólint)*

ANNA Szórakozott.

ÖREGEMBER *(szótlanul bólint)*

ANNA Kár. Formában vagyok. Nek teku *(Habozik)* reke. Reke. Reke. *(Szü-
net után)* A gyengeséget legyűri a szerelem. Ma olvastam.

*(ANNA indulni készül, amikor hirtelen megjelenik az IDEGEN. Az ÖREG-
EMBER feláll. Ő és az IDEGEN némán állnak egymással szemben.)*

ÖREGEMBER Tudom.

*(Mintha csak erre várt volna, az IDEGEN fogja magát, és pofon vágja az
ÖREGEMBER t. Az ÖREGEMBER meginog és leroskad a padra.)*

ÖREGEMBER Tudom.

*(ANNA rá akarja vetni magát az IDEGENre, de az ÖREGEMBER vissza-
tartja.)*

IDEGEN Meg akartad úszni, az utolsó percig. Amíg a hazugság megóv. A gyávaságod. Nagy bölcsen fecsegsz itt összevissza, fiatal nőknek csavarod el a fejét. Az öreg bölcslet játszod, a nagy utazót. A Duna-Balkán egzotikus madarát. És közben cserbenhagytál mindnyájunkat. Cserben, te disznó! Seggfej! Áruló! Egyszerűen felszívódní. Felültetni anyát, gyereket. A sohavizszontlátásig lelépni. Híradás nélkül. Köszönés nélkül. Életjel nélkül. Csak a kibaszott pénz jött néha. Kibeszélted magad a kibaszott pénzzel. Az alamizsnával, valami Németországából. Hősies, gondoltad. Jó ember, gondoltad. Míg anya teljesen satnya lett. Súlyt vezett. És életörömöt. A saját árnyékává vált. Egy beteg anyával nőttem fel. Én is beteg lettem. *(Szünet)* Bezárkóztam a szobámba. Csak a kutyával beszéltem. A tyúkokkal. Megtagadtam az ételt. Kirúgtak az iskolából. Órák hosszat ültem a Duna-parton. Bámultam a zavaros vizet. Elvagyódtam. Anya tartott vissza. És te segg, külföldön szórakoztál. Elfelejtettél, te disznó, te dög! És beszélsz itt nagy bölcsen összevissza a folyókról, melyek folynak.

ÖREGEMBER *(halkan)* Tudom.

IDEGEN Egy életet döntöttél romba, te segg! Anya egy romhalmaz. Ehhez mit szólsz? És ahhoz, hogy én a magam erejéből lettem valaki? Az aranyművességből lettem, te segg! A te Németországodban. Mert keresetek, kurvára kerestelek, te disznó! Mert egy fiú meg akarja ismerni az apját. Mert joga van megismerni az apját.

ÖREGEMBER Tudom.

IDEGEN Egyszerűen mindent elfelejteni. Egyszerűen mindent törölni az emlékezetedből. A folyóról fecsegsz, de a saját kisfiadat elfelejtetted. Te rohadék! A nyomodban voltam. Durván a nyomodban voltam. Nem lépsz meg előlem ilyen könnyen. Vén dög!

ÖREGEMBER *(mehúzva magát)* Tudom.

IDEGEN Mit tudsz te. Tudod is, mit jelent sárban tengődni. Apasárban. Kegyetlenül szégyellni magad. Ennyi gyávaság és árulás miatt. Hazudozó! Folyórém! Történethamisító! Minden bűnödöt a képedbe törlöm, te segg! Nem lépsz meg előlem.

ÖREGEMBER Tudom.

(ANNA zokogni kezd. Ez azzal végződik, hogy az IDEGEN és az ÖREGEMBER őt vigasztalják.)

IDEGEN Tehát beismered.
ÖREGEMBER Beismerem.
IDEGEN És érzel valamit?
ÖREGEMBER Erre az órára vártam.
IDEGEN Vén disznó! Te csak ne sajnáld magad!
ANNA Kérem. Elég volt.
IDEGEN Élted az átkozott életed, mintha minden a legnagyobb rendben lett volna. *(Szünet)* Egy szörnyeteg vagy.
ÖREGEMBER Ez nem volt ilyen egyszerű, Marko. Voltak idők, amikor odáig voltam –
IDEGEN Visszatérni?
ÖREGEMBER Visszatérni. Hozzád és Irenához.
IDEGEN De a bátorságod elhagyott.
ÖREGEMBER A bátorságom elhagyott. *(Szünet)* Az ember nem tud kétszer ugyanabba a folyóba lépni.
IDEGEN Hagyd már abba a folyózást!
ÖREGEMBER Most itt vagy.
IDEGEN Most itt vagyok. *(Szünet. Majd ismét dühvel)* De ő, ő még mindig vár. Nem unta meg a várakozást. Évekig stoppolta a régi cuccaidat. A fagombával. Mint egy megszállott. Ült ott és stoppolt. És várt. Nem akart más férfit a fejébe venni. *(Szünet)* Romba döntötted. Teljesen.
ÖREGEMBER Küldtem neki pénzt.
IDEGEN Szép kárpótlás. *(Szünet)* Pénz. Pénz. Ez volt, ami téged elragadott? Pénz, lódítás. Nők. Ezzel aláztad meg. És mennyire hogy megaláztad. *(Szünet)* Nem kérek magyarázatot. *(Szünet)* Leromboltad, kész.
ÖREGEMBER Még mindig szőke?
IDEGEN Hófehér. A parlagon hagyott pináján is.
ÖREGEMBER *(összerándul)* Irena. Irena, a szelíd.
IDEGEN *(parancsoló hangon)* Fejezd be a folyókról való fantáziálást! Vedd a nyakadba a lábad! Hozzá. Ha még nincs túl késő.
ÖREGEMBER Tudom.
IDEGEN Miből élsz egyáltalán? Vagy a papa egész áldott nap a parkban ül egy padon, és fiatal nőket szórakoztat?
ANNA Maga közönséges.
ÖREGEMBER Régiségkereskedés. *(Szünet)* Nem túl jövedelmező, de ennyi elég. *(Szünet)* Itt a parkban megnyugszom. A madarak már ismernek.
IDEGEN Akarod mondani, a fiatal nők.
ANNA Közönséges!

ÖREGEMBER Aki erre jár, az jön.

ANNA *(talpra áll, lendületesen szaval)*

Atyám, kísérje jó szerencse lépteid,
Ennél nincsen számomra semmi fontosabb.
Fiúnak atyja boldogságánál van-é
Nagyobb öröm, s ennek, ha boldogul fia?
Engedj a jó tanácsnak, és másíts a szón.⁴

ÖREGEMBER *(halkan sírni kezd)*

IDEGEN *(leül az ÖREGEMBER mellé a padra, és a vállára teszi a kezét)* Lehetnénk barátok. *(Szünet)* Érzem, hogy lehetnénk barátok. *(Szünet)* Együtt ezen a padon. Minden nap ezen a padon. *(Szünet)* Elmesélheted az életed. *(Szünet)* Elmesélhetem az életem. *(Szünet)* Ezen a padon. *(Szünet)* Madarak nem zavarnak. A nők. *(Nevet)* A napok hosszabbodnak, a napok rövidülnek. *(Szünet)* Csak meg kell ígéred, hogy visszajössz.

ÖREGEMBER *(felemeli a fejét, és az IDEGEN szemébe néz)* Megegyeztünk.

ANNA *(bólint és távozik)*

XXIV.

JAN *(menés közben, nagy táskával a vállán)* Amikor tízéves voltam, egy színesznőről álmodtam. Nagy mellei voltak és kis feneke. Virágos ruhát viselt és a hajában masnit. Vidám volt. Magával ragadott a vidámsága. Amikor majd nagy leszek, gondoltam, és együtt leszünk nagyon vidámak, építetek neki egy házat. Egy világos házat a tengerparton. A léghuzatban fogom csiklandozni a melleit, gondoltam. És amikor már eleget csiklandoztuk egymást, ugrás a tengerbe. Megszámoljuk majd a naplementéket, gondoltam, a vörösekét és a többit. Sosem fogunk unatkozni. És amikor beköszönt a tél, gondoltam, a hideg tél, ő majd a kandallótűznél szórakoztat. Mindent eljátszik nekem. Egy lesz, gondoltam, mégis több. Ő lesz az én egyetlenem, Hófehérke, az anya, a nővér, a királynő, a boszorkány, Hamupipőke és a hölgy az egyszarvúval. Vigyázni fogok rá, gondoltam. Majd masnit kötök neki, és ágyba viszem, amikor fáradt. Ő lesz az én kincsem. *(Szünet)* Jan, nyisd ki a szemed! Amikor eljön az idő. Itt az idő? Állj két lábbal a földön, fiú! És ne akarj többet! *(Szünet. Zümmögve)* When dreams come true. Tru-u-u-e. *(Hintázó léptekkel átvág a színpadon.)*

⁴ Szophoklész: *Antigoné*. Fordította: Trencsényi-Waldapfel Imre

XXV.

(ANNA és az IDEGEN ismét találkoznak a bárban. Egy majdnem néma jelenet következik a biliárdasztalnál. Csak a golyók ütközéseit hallani, néhány kiáltást. A játék után az IDEGEN győztesként lép elő.)

ANNA Örvendek. Hogy ez lett a kimenetele.

IDEGEN Igazán?

ANNA Nem a játékra gondolok. Hanem az apjával kapcsolatos dolgokra.

IDEGEN Ki tudja.

ANNA Meg fogják érteni egymást. Minden félreértést felszámolnak majd.

Ő nem egy hétköznapi ember.

IDEGEN Maga nem egy hétköznapi ember.

ANNA Honnan tudhatná ezt.

IDEGEN Mi meg fogjuk érteni egymást. Ne mondjon nemet.

ANNA *(zavartan)* A mi súlyos szó. Én leszoktam róla.

IDEGEN *(élesen)* Nem a szó számít. Bízzon bennem!

ANNA Kiabált. Maga rákiabált. Megpofozta, ócsárolta. Szükségem van egy kis időre. *(Szünet)* Egy kis időre.

IDEGEN *(gyengéden megcsókolja ANNÁT)* Nema problema, gospodjica.

ANNA *(lazán, majdnem derűsen)* Van még valami. Hogy is mondhatnám el ezt? De nem bírom tovább. Szemrehányásokból és reményekből folytatást barkácsolni. Tehát valamikor mindig vége lesz. Csak úgy, maga ezt már érti. Te már érted. Ez néha padlóra tesz. És nem tudom, merre tovább. *(Az IDEGEN arcon csókolja ANNÁT)* Egyszer odajött hozzám egy férfi, és abban a helyben feleségül akart venni. *(Névet)* A repülön. Rám nézett, és komoly képpel azt mondta, mi egymásnak lettünk teremtve.

IDEGEN Annak az embernek volt tudása és akarata. *(Szünet)* Nekem van tudásom és akaratom.

ANNA Ártani nem árt.

IDEGEN És ha azt mondom, ez a sziklaszilárd meggyőződésed?

ANNA Ártani nem árt.

IDEGEN *(megcsókolja ANNÁT a másik arcán)* Akarunk táncolni?

ANNA Mondd meg, ki vagy!

IDEGEN Nem ma. Ma táncidő van.

ANNA Ma az van, amit mi mondunk.

IDEGEN Tehát mi. Akarunk mi?

ANNA Mi akarunk. *(Szünet)* Vagy nem.

IDEGEN Nincs vagy, Gospodjica.

ANNA Mi akarunk.

(Hosszasan táncolnak. Amikor PEGGY és JAN megjelenik, a két pár kvartetté formálódik. ANNA kiszakad közülük. A zárókép ANNA piros cipőit mutatja az üres színpadon.)

IDEGEN *(kilép balra, a reflektorfénybe)* A szegénynek is lehet szerencséje.
Anyá, köszönöm a csillagod.

LÁNG ORSOLYA fordítása